

СЛОВО В ЦИФРІ: ПРО СУЧАСНИЙ СТАН ЦИФРОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ В УКРАЇНІ ТА НЕВТОМНІ ПОШУКИ СОНЦЯ

НАТАЛЯ БОГДАНЕЦЬ,
Виконавчий директор
проекту
«Український Авторський
Портал»
<http://book-ua.net>

Перший в Україні портал для авторів – Український Авторський Портал – виходить з режиму тестування. «Родзинка» співпраці порталу з авторами: кожен автор отримує 70% від суми за проданий електронний файл книги. З квітня Український Авторський Портал переходить на платну діяльність. Далі – про те, як в Україні живеться авторам, про нинішній стан справ на ринку цифрової літератури та проблеми галузі.

Як усе почалося

Наприкінці 2014 року був створений онлайн-ресурс, покликаний популяризувати українську культуру і книгу через підтримку роботи, насамперед, автора, про що Олександр Гладунов, віце-президент ВГО «Українська Асоціація Маркетингу», директор Рівненської обласної організації УАМ проголосив на щорічній конференції «Маркетинг в Україні». Головне завдання цього загальнонаціонального порталу – поширювати авто-

рські електронні книги, допомагати науковцям та письменникам реалізувати свої авторські права, формувати попит на український контент в Україні та за її межами.

Багатьом, певно, відомо, як сьогодні працюється письменникам в Україні, особливо молодим. На жаль, все хмарно, і сонця не видно... Український Авторський Портал орієнтований, найперше, на авторів-початківців, також – на науковців, публіцистів, викладачів, краєзнавців... На тих письменників, хто з

певних причин не спроможний видати свою книгу в паперовому форматі, але хоче донести до читача своє бачення світу. У грудні 2014 року ми оголосили про те, що Український Авторський Портал перейшов у режим бета-версії. Ми тестували функціонал і запросили до цього рівненських письменників, а також всіх бажаючих авторів з України безкоштовно завантажити свої електронні книги, щоб потім їх продати. Єдина умова – обов'язкова реєстрація на Порталі. Із квітня 2015 року всі автори УАП зможуть щоразу отримувати 70% від продажу електронної книги. А загалом, почалося все раніше, з огляду на стан ринку літератури в Україні та проблеми галузі.

Ринок літератури: паперові книги поряд з цифровим контентом

Дані за 2014 рік*:

- ✓ 20 тис. найменувань книг видається щорічно;
- ✓ 50 млн. примірників паперових книг видано;
- ✓ на 22,1% зменшився обсяг друку книг порівняно з 2013 роком (це на 14,7 млн примірників);
- ✓ 31% покупців книжок купували хоча б 1 книгу за останні 3 місяці**;
- ✓ 200 тис. електронних читанок продано в Україні (пристрої для читання електронних файлів книг);
- ✓ близько 10 інтернет-книгарень від видавництв функціонує в Україні з легальним цифровим контентом, де в продажу знаходиться більше 50-ти електронних книг;
- ✓ в Україні є 3 інтернет-книгарні міжна-

родних компаній, де продають книги в т.ч. українські видавництва: bookland.net.ua, Store.Obreey.com, Google Книги;

- ✓ не більше 30 грн. за електронну книгу готові викласти більшість українських читачів цифрової літератури;
- ✓ вдвічі більша кількість читачів-покупців цифрового контенту придбали електронну книгу – порівняно з 2013 роком.

Проблеми, які можна вирішити

В Україні є певна кількість сайтів, де можна скачати електронну книгу. З цього загального числа більшість ресурсів – з піратським контентом. Решта – а їх в рази менше – це онлайн-проекти видавництва, які поряд з паперовими книгами також продають їхні цифрові аналоги.

Український Авторський Портал принципово не підтримує піратський контент в Інтернеті. Ми виступаємо за те, щоб в Україні розвивалася відповідальність: у читачів – за те, що вони купують, у авторів – за те, що вони пишуть для своїх читачів, і в усіх разом – за взаємоповагу до людської праці. Тому послуги Порталу та цифровий контент на ньому – платні. До всього, Український Авторський Портал не є видавничим проектом. Ми не перетягуємо на себе функції «класичного» видавництва і не продаємо паперові книги. Консерватизм – це прийнятно, але сучасне слово дедалі частіше переходить у цифру. Тож навіщо його стримувати? Треба йому сприяти!

Найбільшими проблемами українського ринку цифрової літератури, на думку представників Українського Авторського Порталу, є ріст обсягів піратського кон-

*Дані Державної служби статистики України, Книжкової палати України, GfK, Forbes Україна (<http://forbes.ua/>), Аналітичної групи «Стратегіко» (Рівне)

**Дані дослідження GfK за 2014 рік

тенту в Україні щорічно, слабкий маркетинг книжок, обмежене просування сучасної літератури, в т.ч. цифрового контенту, низький поріг відповідальності українських читачів, відсутність державної підтримки – щодо захисту авторських прав, фінансування цифрових проєктів, відсутність підтримки авторів. Але ці проблеми можна вирішити – і сонце може вийти з-за хмар, якщо спільно докласти необхідних зусиль. Однак це – тема вже для іншого розлогого матеріалу.

А ось авторам – науковцям, письменникам – необхідно, не відкладаючи, скористатися пропозицією від Українського Авторського Порталу.

Пропозиція від Українського Авторського Порталу (<http://book-ua.net>)

Український Авторський Портал – це платформа для популяризації авторського контенту. Ми працюємо також для поціновувачів української книги з усього світу, адже територія шанувальників вітчизняних авторів не обмежується кордонами.

Зареєструвавшись і завантаживши свою електронну книгу на Український Авторський Портал, автор отримує наступні вигоди:

- ✓ самопрезентація себе та власної творчості;
- ✓ монетизація творчості – 70% від вартості книги щоразу при її продажі;
- ✓ можливість суттєво заощадити на витратах, на відміну від видання паперового примірника, також низькою є вартість просування;
- ✓ можливість отримання доходу від статусу Букініст: це автор, який запрошує інших авторів до спільноти порталу, отримуючи при цьому фінансову вигоду;
- ✓ участь у щомісячному рейтингу популярних авторів (формується на Порталі онлайн) та у підсумковому щорічному нагородженні кращих авторів за

версією Українського Авторського Порталу.

Кожному зареєстрованому користувачеві Українського Авторського Порталу доступні:

- ✓ електронні книги для купівлі та скачування;
- ✓ можливість стати меценатом Порталу;
- ✓ можливість нагородити улюбленого автора онлайн;
- ✓ можливість «підвісити» книгу (діє принцип «підвішеної» кави: Ви купуєте електронну книгу через спеціальний функціонал, і потім її зможе скачати читач лише пільгової категорії, який не спроможний оплатити вартість: школяр, студент чи пенсіонер);
- ✓ можливість підтримати запропонований проєкт (з видавництва, перекладу чи створення аудіоформату книги);
- ✓ підтримка власне Українського Авторського Порталу (оскільки Портал рухають ентузіасти, то ми приймаємо допомогу від небайдужих користувачів на розвиток ресурсу);
- ✓ участь у формуванні щомісячного і підсумкового щорічного рейтингів авторів і книг онлайн;
- ✓ участь в онлайн-рейтингу покупців;
- ✓ розміщення «літературного кулінарного рецепту»;
- ✓ ділитися враженнями від прочитаних книг.

Кілька слів про краудфандинг на УАП. Якщо автору потрібні гроші, наприклад, на видавництво книги чи на її переклад, але він обмежений у фінансуванні, то він може отримати кошти за допомогою Українського Авторського Порталу. Для цього він через легкий функціонал формує власний проєкт – і поширює його сторінку можливими способами. Таким чином Портал суттєво полегшує процес збору необхідної суми.

Важливий момент: у розділі УАП «Періодика» можна придбати електронну версію професійного видання Української Асоціації Маркетингу – «Маркетинг в Україні». Тож ласкаво просимо всіх бажаючих це зробити!